

også i dette tilfælde kan kræve prisafslag eller – så fremt manglen er væsentlig – ophæve købet.

Efter direktivet er afhjælpning og omlevering således de primære beføjelser, mens afslag i prisen og ophævelse af købsaftalen er sekundære beføjelser.

Spørgsmålet om, hvorvidt et krav om omlevering eller afhjælpning er uforholdsmæssigt, skal afgøres på grundlag af en sammenligning mellem den valgte beføjelse og den alternative beføjelse. I betænkningen (side 113 f) anføres det, at ordene »den alternative beføjelse« umiddelbart kan synes at henvise til den anden af de primære beføjelser, men ikke til de sekundære beføjelser (ophævelse eller afslag i prisen). Det kan imidlertid i praksis forekomme, at f.eks. et krav om omlevering er umuligt at opfylde, og der ville i så fald ikke være nogen alternativ beføjelse at sammenholde et krav om afhjælpning med. Arbejdsgruppen anfører, at det næppe kan være hensigten med bestemmelsen, at der i et sådant tilfælde ikke skal foretages en vurdering af, om et krav om afhjælpning er uforholdsmæssigt. Det ville nemlig i givet fald betyde, at forbrugeren kunne kræve at få gennemført selv helt urimelige afhjælpningskrav, og sælgeren for at undgå at foretage en sådan afhjælpning måtte undlade at udføre afhjælpningen for derved at »tvinge« forbrugeren til at gøre brug af de sekundære beføjelser, dvs. kræve afslag eller ophæve købsaftalen.

Efter arbejdsgruppens opfattelse må det således antages, at der ved vurderingen af, om et krav om eksempelvis omlevering er uforholdsmæssigt, ikke alene vil kunne sammenlignes med de omkostninger, der er forbundet med afhjælpning, men tillige med omkostningerne ved ophævelse eller prisafslag. Der vil ved vurderingen bl.a. kunne tages hensyn til, om eksempelvis et prisafslag i den konkrete situation er et rimeligt alternativ for forbrugeren.

Der henvises til betænkningen side 110-115.

5.4.3. Lovforslagets udformning

5.4.3.1. Ændringer, der er nødvendige for at gennemføre direktivet

Afhjælpning

Arbejdsgruppen anfører, at direktivet som udgangspunkt giver forbrugeren ret til at vælge mellem afhjælpning eller omlevering, mens det efter købeloven er sælgeren, der har valgetten. Sælgeren kan således efter § 78, stk. 1, i genuskøb vælge at opfylde sin afhjælpningspligt ved at foretage omlevering, og efter § 79 kan sælgeren tilbyde afhjælpning med den virkning, at forbrugeren som udgangspunkt ikke kan gøre andre mangelsbeføjelser gældende. Efter arbejdsgrup-

pens opfattelse er det derfor ikke muligt at opretholde § 78 og § 79 i den nuværende udformning. Bestemmelserne vil skulle ændres, således at sælger ikke kan omlevere, hvis forbrugers afhjælpningskrav hverken er umuligt eller uforholdsmæssigt, og således at et krav om omlevering, der hverken er umuligt eller uforholdsmæssigt, ikke kan afværges af sælgers tilbud om afhjælpning.

Efter direktivets ordlyd er forbrugers valget knyttet til spørgsmålet om, hvilken af de primære beføjelser (afhjælpning eller omlevering) der ønskes anvendt. Arbejdsgruppen anfører, at det derfor er foreneligt med direktivet at opretholde sælgers afhjælpningsret i de tilfælde, hvor forbrugeren ikke ønsker afhjælpning eller omlevering, men vil gøre brug af de sekundære beføjelser (ophævelse eller afslag i prisen). Sælgeren vil således kunne gives mulighed for at afværge krav om ophævelse eller prisafslag ved at tilbyde forbrugeren afhjælpning eller omlevering.

Efter direktivet beror vurderingen af, om anvendelse af en af de primære beføjelser er uforholdsmæssigt, på, om den valgte beføjelse påfører sælgeren urimelige omkostninger, henset til varens værdi uden mangler, manglens betydning, og om den alternative beføjelse kan gennemføres uden væsentlig ulempe for forbrugeren. Efter direktivet er vurderingen således primært koncentreret om den valgte beføjelses økonomiske konsekvenser for sælgeren.

Efter købelovens § 78 har sælgeren kun afhjælpningspligt, hvis dette ikke volder sælgeren uforholdsmæssige omkostninger. I vurderingen heraf indgår imidlertid ikke kun omkostningerne for sælger, men også hensynet til forbrugers interesse i afhjælpning.

Arbejdsgruppen anfører, at hensynet til forbrugers interesse i at bruge den pågældende beføjelse formentlig også kan inddrages efter direktivet. Der skal således efter direktivet tages hensyn til, om den alternative beføjelse kan gennemføres uden væsentlig ulempe for forbrugeren, og heri ligger antagelig, at forbrugers særlige interesse i henholdsvis afhjælpning eller omlevering efter omstændighederne kan betyde, at den alternative beføjelse ikke kan gennemføres uden væsentlig ulempe for forbrugeren.

Efter købelovens § 78 kan sælgeren imidlertid også undlade at opfylde et krav om afhjælpning, hvis dette vil påføre sælgeren væsentlig ulempe. Dette kan efter direktivet ikke tillægges betydning. Da direktivet på dette punkt stiller forbrugeren bedre end de gældende regler i købeloven, kan dette ulempekriterium efter arbejdsgruppens opfattelse ikke opretholdes. Den praktiske betydning heraf vil dog være beskeden, fordi de ulemper, der kan være forbundet med afhjælpning,